

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อมุ่งศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ (แบบเข้ม) ในจังหวัดปัตตานี โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และศึกษาระดับของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และเปรียบเทียบของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดหลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) ในจังหวัดปัตตานี ตามที่ตั้ง และที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี ซึ่งประกอบด้วยประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำ และคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับประถมศึกษา และมีธยมศึกษา มาสังเคราะห์ จำนวน 50 เล่ม (ดูภาคผนวก ฉ) และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านอิสลามศึกษา จำนวน 3 ท่าน (ดูภาคผนวก จ) เพื่อนำผลที่ได้ มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยต่อไป

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูอิสลามศึกษาโรงเรียนของรัฐในจังหวัดปัตตานี จำนวนประชากรครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดหลักสูตรอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ(แบบเข้ม) ในจังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2554 โดยแบ่งตามเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1, 2 และ 3 จำนวน 347 คนดังรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและจำนวนโรงเรียนของรัฐที่เปิดหลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) ในจังหวัดปัตตานี

เขตพื้นที่การศึกษา	จำนวนโรงเรียน	จำนวนประชากร
ปัตตานีเขต 1	30	144
ปัตตานีเขต 2	36	113
ปัตตานีเขต 3	21	90
รวม	87	347

ที่มา : ทะเบียนข้อมูลครูสอนอิสลามศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1, 2, 3 (2554)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

1. แบบสัมภาษณ์ โดยมีคำถามแบบปลายเปิด ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรอิสลามศึกษา ทางด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่เปิดหลักสูตรอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ (แบบเข้ม) เพื่อกำหนดรอบในการวิจัย

2. เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นภายใต้คุณลักษณะของผู้บริหาร 5 ด้าน คือ คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถทางการบริหาร คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากงานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา จำนวน 50 เล่ม (ดูภาคผนวก ฅ) มาใช้เป็นแนวทางและปรับปรุงเป็นแบบสอบถามของตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับขอบข่ายของงานวิจัยที่ผู้วิจัยศึกษา โดยโครงสร้างของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ตั้ง และหน่วยงานที่สังกัดของโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดหลักสูตรอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ (แบบเข้ม) ในปัตตานี

1. ที่ตั้ง

1.1 เขตเมือง

1.2 เขตชนบท

2. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี

2.1 ปัตตานี เขต 1

2.2 ปัตตานี เขต 2

2.3 ปัตตานี เขต 3

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียน(แบบเข้ม)ในจังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของ Likert จำนวน 50 ข้อ เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนทั้งคุณลักษณะที่ของผู้บริหารทั้ง 5 ด้าน คือ

1 คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถทางการบริหาร

2 คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม

3 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ

4 คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ

5 คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ คือ

5 คะแนน	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารระดับมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารระดับมาก
3 คะแนน	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารระดับปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารระดับน้อย
1 คะแนน	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) ในจังหวัดปัตตานี ตามความเห็นของครูอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) ในโรงเรียนของรัฐ

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ (แบบเข้ม) ในจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอน ดังนี้ คือ

1 ศึกษาแนวความคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผู้วิจัยทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง จำนวน 50 เล่ม (ดูภาคผนวก ฅ) ซึ่งผู้วิจัยเรื่องลำดับความความถี่ของคะแนนจากมากไปหาน้อยสรุปได้ 5 ด้าน ดังนี้ คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถทางการบริหาร คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์

2 นำข้อสรุปที่ได้ทั้ง 5 ด้าน คือ คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถทางการบริหาร คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ ไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาข้อสรุปที่ชัดเจนมากขึ้น ไปกำหนดกรอบในการวิจัย

3 ศึกษาแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน โดยได้นำแบบสอบถามของผู้วิจัยทั้งหมด จำนวน 50 เล่ม มาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและปรับปรุงแบบสอบถามของตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับขอบข่ายของงานวิจัยที่ผู้วิจัยศึกษา

4 สร้างแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีการของ Likert คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามระดับคุณลักษณะที่ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 5 ด้าน คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถทางการบริหาร คุณลักษณะด้านคุณธรรม

จริยธรรม คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ และคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์

5. นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ไขแล้วไปปรึกษาและขอคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการศึกษาวิจัยและมีประสบการณ์ในการบริหารเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาในการศึกษาวิจัยได้พิจารณาถ้อยแถลงอีกครั้งหนึ่ง

7. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงเรียบร้อยแล้วจัดพิมพ์และนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่าง ที่มีคุณสมบัติและมีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

8. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) (ดูภาคผนวก ข) ของเครื่องมือ โดยมีค่า .98

9. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยกับกลุ่มประชากรจริงต่อไป

3.4 วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้ คือ

1. ขอหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสำรวจ และขอความร่วมมือในการทำวิจัย

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการส่งแบบสอบถามด้วยตัวเองและทางไปรษณีย์ให้กับโรงเรียนในสังกัดที่เปิดหลักสูตรสอนอิสลามในโรงเรียนของรัฐ (แบบเข้ม) ในจังหวัดปัตตานี

3. กำหนดการส่งคืนข้อมูล โดยให้ผ่านทางไปรษณีย์มายังผู้วิจัยโดยตรงภายในกำหนดระยะเวลา 15 วัน

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบ แล้วทำการคัดเลือกเฉพาะฉบับที่ตอบสมบูรณ์มาทำการตรวจนับให้คะแนน มาบันทึกลงในแบบลงรหัส (Coding Form) และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อรายงานผลตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการดำเนินการจัดการกระทำกับข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์เพื่อหาค่าสถิติต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ คือ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้อง แล้วจัดหมวดหมู่ตามลักษณะตัวแปรที่ศึกษา

2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์วิเคราะห์หาค่าความถี่ และค่าร้อยละของแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และที่ตั้ง แต่ผู้วิจัยนำเพียงแค่ 2 ตัวแปรนำมาคิดวิเคราะห์ได้แก่ ที่ตั้ง และเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

3. ให้คะแนนตามน้ำหนักแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ตามมาตราส่วนประมาณค่าของ Likert ของแบบสอบถามตอนที่ 2 คะแนนตามน้ำหนักแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ตามมาตราส่วนประมาณค่าซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ (แบบเข้ม) ในจังหวัดปัตตานีโดยมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้ คือ

5 คะแนน	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารระดับมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารระดับมาก
3 คะแนน	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารระดับปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารระดับน้อย
1 คะแนน	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารระดับน้อยที่สุด

4. การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) โดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีขั้นตอนดังนี้

4.1 ขั้นตอนตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้สถิติ (KMO and Bartlett s Test of Sphericity)

4.2 ขั้นตอนการสกัดองค์ประกอบ (Factor Extraction) โดยการใช้วิธีวิเคราะห์ตัวประกอบสำคัญ (Principal Component Analysis)

4.3 หมุนแกนองค์ประกอบ แบบอโรทอนอลเพื่อช่วยให้ความสามารถกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่มีร่วมกันเป็นองค์ประกอบหนึ่งได้ชัดเจนยิ่งขึ้นด้วยวิธีแวนแม็กซ์ (Varimax)

4.4 พิจารณาตัวประกอบที่มีค่าไอแกนมากกว่าหรือเท่ากับ 1 และเพื่อให้ได้องค์ประกอบที่ชัดเจนจึงคัดเลือกตัวแปรที่มีน้ำหนักเกิน 0.3 (อุทุมพร ทองอุไทย, 2523: 118) ขึ้นไป ส่วนตัวแปรที่มีน้ำหนักตัวประกอบไม่ถึง 0.3 ไม่นำมาพิจารณา

4.5 นำผลการวิเคราะห์องค์ประกอบไปแปลผล และกำหนดชื่อองค์ประกอบ

5. นำผลการให้คะแนนมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติที่ต้องการคือค่าเฉลี่ย (μ) ของระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนเป็นรายข้อและรายด้าน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เพื่อวัดการกระจายของข้อมูลเป็นรายข้อและรายด้าน แล้วนำค่าเฉลี่ยทั้งรายข้อและ

รายด้านของแบบสอบถามมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินเพื่อทราบระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) ในจังหวัดปัตตานี โดยแปลค่าคะแนน ดังนี้ คือ

4.50-5.00	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารระดับมากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารระดับมาก
2.50-3.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารระดับปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารระดับน้อย
1.00-1.49	หมายถึง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารระดับน้อยที่สุด

6. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (แบบเข้ม) ในจังหวัดปัตตานี เพื่อหาความแตกต่าง

3.6 สถิติในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

1. คำนวณความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบประเมิน (Construct Validity) โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 117) ดังนี้

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IC	แทนดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความของแบบสอบถามกับประเด็นหลัก
	$\sum R$	แทนผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยกำหนดคะแนนจากการพิจารณาดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความของแบบสอบถามสอดคล้องกับประเด็นหลัก
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความของแบบสอบถามสอดคล้องกับประเด็นหลัก
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความของแบบสอบถามนั้นไม่สอดคล้องประเด็นหลัก

หลังจากนั้นทำการคัดเลือกข้อคำถามที่มี IC ตั้งแต่ 0.6 ถึง 1.0 ไว้

2. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูอิสลามศึกษา ทั้งฉบับที่คัดเลือกองค์ประกอบแล้วโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ(แบบเข้ม)ในจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมคำนวณสำเร็จรูปที่ใช้ในการหาค่าสถิติ ดังนี้ คือ

1. ค่าความถี่ (Frequencies) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1
2. ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1
3. ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ผลการตอบแบบสอบถามเป็นรายข้อและรายด้านทั้ง 5 ด้าน ตามระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ(แบบเข้ม)ในจังหวัดปัตตานี

Prince of Songkla University
Pattani Campus